

POHJOIS-POHJANMAAN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2011

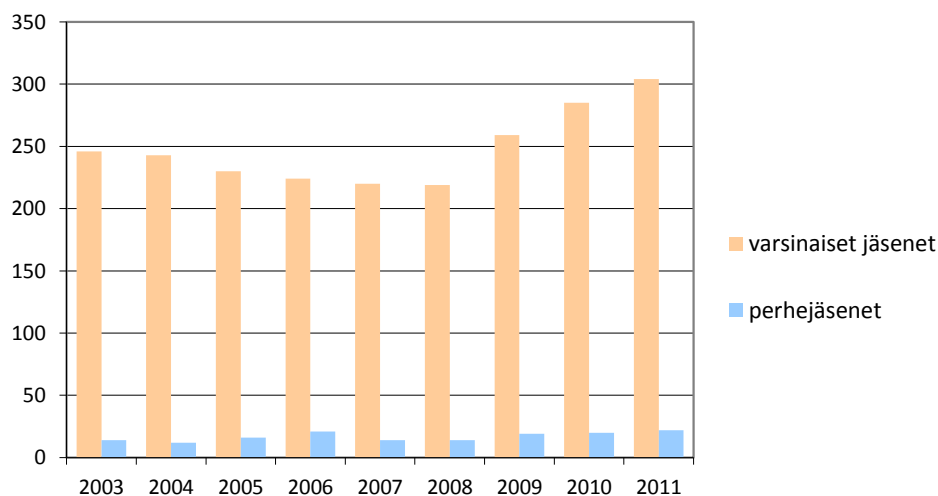
Aija Lehikoinen

YLEISTÄ

Vuosi 2011 oli PPLY:n 38. toimintavuosi.

JÄSENISTÖ

Vuoden lopussa yhdistykseen kuului 264 aikuis-, 35 opiskelija-, 22 perhe- ja 5 ainaisjäsentä eli yhteensä 326 jäsentä. Jäsenmaksu oli 30/20 € aikuisjäseniltä (painettu/sähköinen Aureola), opiskelijoilta 25/15 € ja perhejäseniltä 5 €. Tukijäsenmaksu oli 50 €.

Kuva 1. Jäsenmäärän kehittyminen.

HALLITUS

Hallitus toimi vuoden 2010 kokoonpanolla marraskuuhun asti, eli puheenjohtajana oli Esa Aalto, varapuheenjohtajana Mikko Ojanen, sihteerinä Aija Lehikoinen ja muina jäseninä Ari-Pekka Auvinen, Markku Hukkanen, Aappo Luukkonen, Juha Markkola, Hanna Pulkkinen, Heikki Tuohimaa sekä Tuomas Väyrynen. Juha Markkola erosi hallituksesta marraskuussa 2011. Hallitus kokoontui päätösvaltaisena 8 kertaa. Jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Aalto 8, Ojanen 7, Lehikoinen 6, Auvinen 7, Hukkanen 2, Luukkonen 4, Markkola 7, Pulkkinen 6, Tuohimaa 2 ja Väyrynen 3 kertaa.

TOIMIHENKILÖT 2011

Arkistonhoitaja	Matti Tynjälä
Aureolan päätoimittaja	Tapani Tapio
BirdLife aluevastaava	Tuomas Väyrynen
BirdLife-edustajat	Esa Aalto, Markku Hukkanen, Aappo Luukkonen
Jäsensihteeri	Aija Lehikoinen
Linnustonseurantavastaavat	Tuomas Väyrynen (vakiolinjat), Esa Aalto (muut seurannat)
Petovastaava	Markku Hukkanen
Pönttömestari	Juha Hilska
Retkivastaava	Minna Mikkola
Ruokintapaikkavastaava	Jukka Piispanen
Taloudenhoitaja	Jari Heikkinen
Tauvon lintuasemat hoitajat	Mikko Ojanen, Matti Tynjälä
Vuoden laji -vastaava	Mikko Ojanen
www-vastaavat	Juha Hilska, Ville Suorsa, Juha Repo, Tapani Tapio

Toimikuntien kokoonpanot selviävät liitteestä 1.

YLEISÖKOKOUKSET

Yleisökokoukset pidettiin joka kuun toisena keskiviikkona (lukuun ottamatta kesä-elokuuta) klo 18 Oulun yliopiston salissa YB210. Kokousten osallistujamäärä vaihteli 17:sta 47:ään (vuosina 2009-2010 17-51), keskiarvon ollessa 34 henkilöä kuten edellisenäkin vuonna.

Tammikuu - Ari Kakko: Vuoden 2010 kuvasatoa

Helmikuu – Jorma Pessa, Juha Markkola ja Jari Heikkinen: Atlaskartoituksen tulokset ja aikaansaannokset

Maaliskuu – Suvi Ponnikas: Merikotkan populaatiogenetiikka Suomessa; Markku Hukkanen: Merikotkakannan seuranta Pohjois-Pohjanmaan rannikolla

Huhtikuu – Petri Lampila: Harmaiden hanhien määrittäminen; Pekka Järvelä: Luonnonvalokuvaajien matkassa Equadorin Andeilla ja Galapagos-saarilla

Toukokuu – Alekski Lehikoinen: Linnustonseuranta - laskennoista tuloksiin; Timo Metsänen & Riku Halmeenpää: MAALI-hanke

Syyskuu – Kari Koivula: Kahlaajien suojelua ja tutkimusta Perämeren rannoilla; Harri Taavetti: Syyspukuisten kahlaajien määrittäminen

Lokakuu – Ahti Putaala: Riekkokantojen hoito

Marraskuu – Toni Uusimäki: Livingstonen ja Stanleyyn jalanjäljillä

Joulukuu – Talvirallin tulosten julkistaminen; Petri Lampila: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruus - kuvakisa

JULKAISUTOIMINTA JA TIEDOTTAMINEN

Vuonna 2011 julkaistiin Aureolan vuosikerta 31. Edellisessä vuosikerrassa oli ilmennyt hajoamisongelma, joka johtui viasta painopaikan liimakoneissa. Hajonneiden lehtien tilalle postitettiin uudet sitä pyytäneille jäsenille.

Tiedonvälitystä hoidettiin yhdistyksen kotisivuilla osoitteessa www.pply.fi, Tiira-lehden yhdistyspalstalla sekä yhdistyksen sähköpostilistalla. Jäsenten antamia haastatteluja ja tekemiä artikkeleita julkaistiin mm. Kalevassa ja YLEn alueuutisissa.

SUOJELU

Vuonna 2011 suojelutoimikunta antoi 18 lausuntoa tai mielipidettä, jotka löytyvät osoitteesta www.pply.fi/lausuntoja. Kokouksia toimikunta piti viisi. Toimikunnan jäsenet osallistuivat muun muassa Oulun kaupungin rantakenttätöryhmän, Pohjois-Pohjanmaan ja Länsi-Kainuun suostrategian neuvottelukunnan, WWF Suomen kiljuhanhityöryhmän ja Siikajoen merituulivoimapuiston ohjausryhmän työhön. Sanginjoen suojeluun liittyvä julkinen keskustelu oli vilkasta etenkin aivan vuoden lopussa.

Loukkaantuneiden lintujen hoitoringille tuli yhteydenottoja yhteensä noin 85. Kahta viidesosaa linnuista voitiin auttaa onnistuneesti.

TUTKIMUS JA SEURANTA

BirdLife Suomen vuoden laji 2011 oli kuovi. Lajivastaavana ja lukurengastuksen koordinoijana toimi yhdistyksemme alueella Mikko Ojanen. Kuovihavaintoja kirjattiin PPLY:n alueella TIIRAAan noin 1000 riviä. Emoja ja poikasia rengastettiin lukurenkailla muutamia kymmeniä, ja lukurengastus jatkuu kesällä 2012.

MAALI-hankeeseen sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Länsi-Kainuun suo-ohjelmaan liittyen kesällä 2011 PPLY:n ja Tringa ry:n jäsenet kartoittivat suolajeja yhteensä 33 Pohjois-Pohjanmaan suolta. 28.-29.5. järjestettiin suoviikonloppu, jonka aikana kartoitettiin osa soista. Kartoitettujen soiden kirjo oli suuri ja yhteensä kartoituksessa havaittiin 52 suolajia. Kartoitukseen osallistui 23 henkilöä. Raportoinnista vastasi Juha Repo ja koordinoijana toimi Ari-Pekka Auvinen. Kartoitetuista soista linnustollisesti merkittävimmiksi todettiin mm. Muhos-Utajärven Lääväsuu, Yli-lin Järvisuo, Iin Polvisuo, Pudasjärven Epäilyksensuo ja Oulun Röytänsuo. MAALI-hankeeseen saatiin rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan liitolta ja Vuokon Luonnonsuojelusätiöltä.

Suurkatsaus vuosien 1997-1998 lintuhavainnoista julkaistiin keväällä 2011. Heti tämän jälkeen havaintotoimikunta aloitti seuraavan katsauksen kokoamisen. Kyseessä oli vuoden 2004 katsaus, jonka kirjoitustyö saatiin päätökseen loppuvuoden aikana.

Oulun kaupungin jätehuollolle tehtiin raportti Ruskon kaatopaikan lintuhavainnoista.

Yhdistys teki konsulttityönä TuuliSaimaa OY:n toimeksiannosta Haukiputaan Martinniemen luontoselvityksen.

LINTURALLIT JA RETKET

Rallitoimikunta järjesti mm. tammirallin, kevätallin, Hailuodon syysrallin ja talvirallin.

Retkikummitoimikunnan tapahtumia olivat kevättalviset lintukävelyt Hupi- ja Hietasaarilla, tutustuminen Oulun yliopiston eläinmuseon tutkimuskokoelmiin, petolintukierros eläinmuseolla, Pihabongaus-tapahtuma Villa Pukkilan pihassa, aamuvirkkujen linturetket, kevätmuuton tarkkailupisteet, lasten lintuleiri, talkoot sekä pöllö-, hanhi- ja kurkiretket.

MUU TOIMINTA

Pönttömestari järjesti Oulussa kevään 2011 aikana viisi linnunpönttöjen nikkarointi-iltaa. Osaa illoista mainostettiin myös Patela-Herukka-Rajakylä ympäristötyöryhmän kautta alueen asukkaille. Pikkulinnunpönttöjä valmistui, samalla lintuharrastuksesta jutustellessa, yhteensä 9kpl. Linnunpönttöjä on tarjottu myyntiin osin yhteistoiminnassa OLSYn kanssa. Myytävänä on ollut pikkulintujen-, kottaraisen- ja varpuspöllöpönttöjä.

BirdLife Suomen Tornien taisto -kisa pidettiin 7.5.2011. PPLY:n alueella kisaan osallistui 31 joukkuetta 16 kunnassa. PPLY:n joukkue Lumijoen Sannanlahdella ylsi kisan 19. sijalle 93 lajilla. Yhdistyksen alueen parhaan tuloksen, 95 lajia, jakoi kaksi joukkuetta: Tornipöllöt Pyhäjoen Parhalahden tornissa sekä Karinkukot Raahan Pitkäkarin tornissa.

Kahlaajien pesimäympäristöjen raivaustalkoita järjestettiin Tauvon Munahiedalla 17.9. sekä Oritkarissa 24.9. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimeksiannosta. Yhteensä talkoisiin osallistui 25 henkilöä.

Talvikuukausina yhdistys ruokki lintuja Oulun Hietasaareissa Villa Pukkilan tontilla.

YHTEISTOIMINTA MUIDEN JÄRJESTÖJEN KANSSA

BirdLife Suomen edustajistoviikonloput pidettiin Kouvolassa 19.-20.3. ja Salossa 19.-20.11. Kouvolan kokouksessa käsiteltiin mm. MAALI-hanketta, Salossa BirdLifen paikallistoimintamallia, TIIRA-palvelun tulevaisuutta, BirdLife-kyselyn tuloksia ja nuorten osallistumista järjestötoimintaan. Ari-Pekka Auvinen osallistui BirdLife Suomen suojelutoimikuntaan.

PPLY osallistui Oulussa toimivien luonto- ja luontoharrastusjärjestöjen yhteiseen, lapsille suunnattuun "Löydä luonnollinen harrastus" - tapahtumaan 31.5. Ainolanpuistossa. PPLY:tä ja lintuharrastusta esittelevästä pisteestä vastasivat Jari Heikkinen ja Jouni Pikkarainen.

Liminganlahden ystävät ry:n hallituksessa toimi PPLY:n edustajana Satu Lampila.

Yhdistys osallistui Kokkolassa pidettyyn Perämeren Open –jalkapalloturnaukseen. Sijoitus 4/5.

PPLY osallistui aktiivisesti Oulun Sanginjoen ulkometsän suojelua ajavaan kansanliikkeeseen yhdessä OLSY:n, Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa.

TALOUS

Yhdistyksen tulot muodostuivat jäsenmaksuista, talkotoiminnasta, havaintojen myynnistä, konsulttitöistä, kuukausikokousten kahvituloista, julkaisutoiminnasta (jäsenlehti, kalenteri) ja linnunpönttöjen myynnistä.

Menot koostuivat pääasiassa yhdistystoiminnan kuluista.

TAUVON LINTUASEMA

Siikajoen Tauvon lintuaseman hoidosta vastasivat Mikko Ojanen ja Matti Tynjälä. Lintuaseman hoitajat huolehtivat aseman tutkimusten järjestelyistä. Yhdistyksen jäseniä osallistui aseman miehitykseen sekä havainnointi- että rengastustoiminnassa.

Liitteenä toimikuntien toimintakertomukset vuodelta 2011.

Liite 1.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen toimikuntien vuosikertomukset vuodelta 2011

- 1. Aluerariteettikomitea, ARK**
- 2. Havaintotoimikunta**
- 3. Ohjelmatoimikunta**
- 4. Rallitoimikunta**
- 5. Retkikummitoimikunta**
- 6. Suojelutoimikunta**
- 7. Aureolan toimitusneuvosto**

1. Aluerariteettikomitea, ARK

Juhani Karvonen

ARK:n jäsenet olivat vuonna 2011 Juhani Karvonen (pj.), Tapani Tapio (siht.), Petri Lampila, Harri Taavetti ja Antti Peuna.

ARK kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 146 harvinaisuusilmoitusta. Näistä 94 oli ARK:n alaisia, ja ilmoituksista hyväksyttiin 86.

ARK:n pitkäaikainen jäsen Petri Lampila kutsuttiin elokuussa valtakunnallisen RK:n palvelukseen.

2. Havaintotoimikunta

Tuomas Väyrynen

Havaintotoimikunnan toimintavuoden tärkeimpänä työnä oli havaintokatsausten edistäminen. Työssä onnistuttiinkin hyvin. Vuoden aikana saatettiin loppuun suurkatsaus vuosilta 1997-1998. Katsaus julkaistiin keväällä 2011. Heti tämän jälkeen aloitettiin seuraavan katsauksen kokoaminen. Kyseessä on vuoden 2004 katsaus. Sen kirjoittaminen saatiin kutakuinkin päätökseen loppuvuoden aikana. Katsaustyö veikin vuoden aikana lähes kokonaan toimikunnan voimat ja juuri muuta ei toimintaan sisältynyt. Tiiran yhdistyskäyttäjät tekivät työnsä Tiiran havaintoaineistojen parissa. Toimikunta piti vuoden aikana useita kokouksia ja lisäksi katsaustyön yhteydessä käytiin ahkeraa sähköpostikirjeenvaihtoa.

Kokoonpano: Tuomas Väyrynen, puheenjohtaja, Jari Heikkinen, Mikko Ojanen, Ville Suorsa, Tapani Tapio, Heikki Tuohimaa, Minna Tuomala ja Matti Tynjälä. Lisäksi toimikuntaa avustivat katsausten kirjoittamisessa ainakin Pekka Ruuska, Pekka Rahko, Eino Mikkonen, Toni Eskelin, Teemu Saarenpää, Esa Aalto, Juha Markkola ja Pirkka Aalto. Lisäksi yhdistyskäyttäjinä toimivat Tuomas Väyrynen, Heikki Tuohimaa, Tapani Tapio, Petri Lampila ja Juhani Karvonen (uutena jäsenenä).

3. Ohjelmatoimikunta

Hanna-Riikka Ruhanen

Ohjelmatoimikuntaan kuuluivat Esa Hohtola, Petri Lampila, Aappo Luukkonen ja Hanna-Riikka Ruhanen (pj) sekä lokakuusta alkaen Juha Markkola. Toimikunta suunnitteli ja järjesti ohjelmaa yhdistyksen kuukausikokouksiin sekä osallistui professori emeritus Seppo Sulkavan juhlaseminaarin järjestämiseen. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, lisäksi ohjelmaa suunniteltiin sähköpostin välityksellä.

Kuukausikokousten keskimääräinen osallistujamäärä oli 34 henkilöä säilyen aivan samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Osallistujamäärä vaihteli 17:sta 47:ään (vuonna 2010 27–45, 2009 17–51).

Vuoden 2011 kuukausikokousten ohjelma:

Tammikuu – Ari Kakko: Vuoden 2010 kuvasatoa / 30 henk.

Helmikuu – Jorma Pessa, Juha Markkola ja Jari Heikkinen: Atlaksen tulokset ja aikaansaannokset / 30 henk.

Maaliskuu – Suvi Ponnikas: Merikotkan populaatiogenetiikka Suomessa; Markku Hukkanen: Merikotkakannan seuranta Pohjois-Pohjanmaan rannikolla / 40 henk.

Huhtikuu – Petri Lampila: Harmaiden hanhien määrittäminen; Pekka Järvelä: Luonnonvalokuvaajien matkassa Ecuadorin Andeilla ja Galapagos-saarilla/ 47 henk.

Toukokuu – Aleksi Lehikoinen: Linnustonseuranta - laskennoista tuloksiin; Timo Metsänen & Riku Halmeenpää: MAALI-hanke/ 36 henk.

Syyskuu – Kari Koivula: Kahlaajien suojelua ja tutkimusta Perämeren rannoilla; Harri Taavetti: Syyspukuisten kahlaajien määrittäminen / 45 henk.

Lokakuu – Ahti Putaala: Riekkokantojen hoito / 31 henk.

Marraskuu – Toni Uusimäki: Livingstonen ja Stanleyyn jalanjäljillä/ 17 henk.

Joulukuu – Talvirallin tulosten julkistaminen; Petri Lampila: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruus – kuvakisa / 29 henk.

Seppo Sulkavan Juhlaseminaarin (7.12.2011) ohjelma:

Seppo Saarela: Tervetuloa; Risto Tornberg: Katsaus Sepon vaiheisiin, työuraan ja julkaisuihin; Risto Tornberg: Kanahaukan kuolontalvien opetuksia; Suvi Ponnikas: Mallinnustutkimus uhanalaisten petolintujen maakotkan ja muuttohaukan pesimisympäristöjen ominaispiirteistä; Pekka Helle: Muutoksista metsäkannan rakenteessa viime vuosikymmenten aikana; Heimo Mikkola: Mistä johtuu pöllölajien määrän lisääntyminen viime vuosina?; Erkki Korpimäki: Petolintujen vasteet saaliseläinten jaksottaisiin kannanvaihteluihin; Kauko Huhtala: Pöllöjen jäljillä 50 v Sepon innoittamana. Mitä pöllötutkimus voi antaa pikkunisäkäskaartokartoitukselle?; Risto Sulkava: Saukon (Lutra lutra) ekologiaa Keski-Suomessa. Mitä Seppo opetti aloittelevalle saukkotutkijalle? / 79 henk. (66 nimeä vieraskirjassa)

4. Rallitoimikunta

Jouni Pursiainen

Tammikuun pinnakisa aloitti lintuvuoden. Kokonaislajimäärä jäi 74:ään, vaikka pohjalla oli erikoisempaakin lajistoa viitataisesta lähtien. Tapani Tapio voitti sekä yleisen (72), että Oulu-sarjan (59). Esa Aalto polki lihassarjan voittoon 58 lajilla. Osallistujia oli PPLY-sarjassa 19, Oulu-sarjassa 15 ja lihassarjassa 9. Kuntakisaa dominoi Raahe 67 lajilla.

Tornien taistoon osallistui 7.5. ainakin 20 PPLY-joukkuetta, tällä kertaa laihalla menestyksellä. Tuulinen sää ei ollut paras mahdollinen. Lähimmäs valtakunnan kärkeä, silti vasta 19:ksi, ylsi Lumijoen Sannanlahti (Juhani Karvonen, Tuomas Herva, Esa Hohtola, Petri Hottola, Ville Suorsa) 93 lajilla.

Kevättralli järjestettiin perinteiseen tapaan toukokuun viimeisenä viikonloppuna (28.-29.5.), mikä usein edustaa lajirunsainta ajankohtaa. Joukkueita oli peräti 17 ja voittoon ylsivät ”Kypsät keijut” (Tuomo Jaakkonen, Heikki Tuohimaa, Vesa Heikkilä) 153 lajilla.

Kesärallia ei vuonna 2011 järjestetty ja rallin olemus on jatkossa muutoinkin työn alla. Patioralliin (13.8.) osallistui vain kolme joukkuetta, joista voitonmaljaa pääsivät kohottamaan ”Kohtuuden ystävät” (Jukka Piispanen, Sami Timonen, Esko Strömmer, Toni Eskelin), 34 lajin tuloksella.

Surnian syysralli 10.9. veti puoleensa kuusi joukkuetta. Voittoon nousi ”Inolook” (Jouni Meski, Harri Taavetti) melko hyvällä tuloksella 112.

Hailuodon syysrallissa 25.9. ”Voittamaton armada” löysi voittajansa mm. joukkueesta ”Eväät levällään” (Juhani Karvonen, Sami Kalliokoski, Aappo Luukkonen), joka kokosi 91 lajia. Joukkueita oli Hailuodossa seitsemän.

Lokakisa PPLY vs KPLY käytiin jo kuudennen kerran ja voiton vei, taas kerran, PPLY 170 lajilla KPLY:n 166:tta vastaan. Taisto oli kuitenkin nyt edellisvuotta selvästi tiukempi.

Ekohenkiseen neljän tunnin pyöräilytapahtumaan ”Talviralli” osallistui 3.12. peräti 15 joukkuetta, useimmat Oulun seudulla. Voiton vei ”Kempeleen pelikaanit” (Juhani Karvonen, Pietari Kinnunen) 31 lajilla, joihin kuului mm. punapyrstölepinkäinen.

5. Retkikummitoimikunta

Minna Mikkola

Retkitoimikunnan puheenjohtajana toimi Minna Mikkola. Muina jäseninä toimikuntaan kuuluivat Esa Aalto, Ari-Pekka Auvinen, Tuomo Jaakkonen, Sami Kalliokoski, Juha Markkola, Mikko Ojanen, Hanna-Riikka Ruhanen, Tea Swanljung ja Minna Tuomala.

Tammi- helmikuussa opastettiin yleisöä kolmella Hupisaarille ja Hietasaareen suuntautuvalla kävelyretkellä Liisa ja Mikko Ojasen sekä Minna Mikkolan opastuksella, osallistujia yhteensä 25. Tuomo Jaakkosen 18.1. ohjaama tutustumisretki Oulun yliopiston eläinmuseon tutkimuskokoelmiin sai mukaan viisi rengastuksesta kiinnostunutta. Tammikuun 30. päivänä järjestettiin Pihabongaustapahtuma yleisölle Villa Pukkilassa Hietasaareessa yhdessä Oulun Luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa. Tapahtuma houkutteli paikalle viisitoista henkeä ja yhden

peipon. Juhani Karvosen opastama petolintukierros 17.2. Oulun eläinmuseossa keräsi parikymmentä innokasta kuulijaa. Juhani ohjaamana matkattiin myös 11.4. öiselle pöllöretkelle Oulunsaloon kimpakyydein kymmenen retkeläisen voimin. Esa Aallon Aamuvirkkujen linturetkillä Oulujoen suistossa kolmena aamuna (18.4., 19.4. ja 4.5.) pyöräili yhteensä 23 henkilöä. Kevätmuuttoa tarkkailtiin 16.4. seitsemässä eri tarkkailupisteessä. Yleisöä eri paikoille kertyi yhteensä noin sata, joista suurin osa Liminganlahden Virkkulan torniin. Hanhiretki Limingan ja Tyrnävän pelloille 30.4. toteutui polkupyöräretkenä. Esa Aallon opastuksella fillaroi kuusi reipasta pyöräilijää. Reitin varrella laskettiin Suomen suurin koskaan tavattu lyhytnokkahanhimäärä – yhteensä 1265 lynohaa! Kaikki Ruukin yläkoulun kasiluokkalaiset (n. 60 oppilasta) osallistuivat Ari-Pekka Auvisen 31.5. järjestämälle tutustumisretkelle Konttikankaan suojelualueelle ja Karjonevan käytöstä poistuneelle turvetuotantoalueelle Siikajoella. Lasten lintuleiri 13.–15.5. Siikajoen Tauvossa Esa Aallon, Tuomo Jaakkosen sekä Matti Tynjälän toimiessa ohjaajina kokosi paikalle kahdeksan 8-11-vuotiasta nuorta harrastajaa. Jalohaikara ja tunturikiuru olivat parhaat havaitut lajit. Raivaustalkoot Tauvon Ulkonokalla 17.9. yhdisti linturetkeilystä 15 osallistujaa Mikko Ojasen johdolla. Paikalla olivat myös kolme raivaussahaa ja mustapäätasku. Kurkien uljasta syysmuuttoa Muhoksen Matokorpeen ihaillemaan lähti 12 henkeä. Yleisöä opastivat Veli-Pekka Honkanen ja Minna Mikkola. Syksyn viimeisellä retkellä Pyykösjärvellä 19.10. nuoria lokkeja määritteli neljä kiikaroijaa Esa Aallon johdolla.

Erilaiset retkitapahtumat kokosivat yhteensä noin 300 osallistujaa ja mukavaa oli!

6. Suojelutoimikunta

Ari-Pekka Auvinen

Vuosi 2011 oli suojelutoimikunnalle jälleen työntäyteinen. Lausuntoja tai mielipiteitä annettiin vuoden aikana 18. Kaikki lausunnot löytyvät osoitteesta www.pply.fi/lausuntoja. Toimikunnan jäsenet osallistuivat muun muassa Oulun kaupungin rantakenttätöryhmän, Pohjois-Pohjanmaan ja Länsi-Kainuun suostrategian neuvottelukunnan, WWF Suomen kiljuhanhityöryhmän ja Siikajoen merituulivoimapuisto ohjausryhmän työhön. Sanginjoen suojeluun liittyvä julkinen keskustelu oli vilkasta etenkin aivan vuoden lopussa.

Lintuja ja niiden elinympäristöjä uhkaavia uusia hankkeita tuotiin julkisuuteen useita, joskin keskimääräinen yksittäisen hankkeen mittakaava jatkoi edelleen pienenemistään. Kahta poikkeusta lukuun ottamatta uudet turvetuotantohankkeet kohdistuivat lähinnä noin sadan hehtaarin kokoluokan soihin. Poikkeukset olivat viime vuosien suurin hanke, Muhoksen Kivisuon 750 hehtaarin aiottu turpeenkaivuuala sekä Oulun Jako–Muuraissuon 350 hehtaarin hanke. Tuulivoimahankkeita käynnistyi tai oli aktiivisessa suunnitteluvaiheessa tusinan verran. Uudet hankkeet sijoittuvat mantereelle ja niiden joukossa on myös pieniä kokonaisuuksia kymmenen voimalayksikön molemmin puolin.

Loukkaantuneiden lintujen hoitorinki toimi koko vuoden ja osoitti tarpeellisuutensa. Vuoden aikana yhteydenottoja tuli joko suoraan linnun ilmoittajalta tai hätäkeskuksen tai poliisin kautta tai yhteensä noin 85. Hoitoringin tietoon tulevat linnut ovat usein jo hyvin huonokuntoisia, kuitenkin noin kahta viidesosaa linnuista voitiin auttaa onnistuneesti.

Toimikunta käsitteli asioita pääasiallisesti sähköpostilistalla suojelu@pply.fi. Kokouksia pidettiin viisi: 19.1., 15.2., 15.3., 31.8. ja 15.11. Joitakin kokouksia vaivasi osanottajapula, minkä vuoksi yksi kokous peruttiinkin (5.5). Toimikunnan kokoonpanossa tapahtui vuoden aikana yksi muutos, kun pitkäaikainen jäsen Juha Markkola jätti suojelutoimikunnan marraskuun alussa.

Vuoden 2011 lopussa toimikunnan jäsenet olivat:

Ari-Pekka Auvinen (*pj*),

Esa Aalto,

Jaakko Junikka,
Veli-Matti Kangas,
Jukka Kiiskilä,
Aija Lehikoinen,
Aappo Luukkonen,
Mikko Ojanen,
Veli-Matti Pakanen,
Hanna-Riikka Ruhanen,
Ville Suorsa,
Heikki Tuohimaa ja
Tuomas Väyrynen

MAALI-hanke

BirdLife Suomen kaksivuotinen maakunnallisesti tärkeät lintualueet eli MAALI-hanke alkoi vuoden alussa. Tärkein PPLY:n toimialueella tehty toimenpide hankkeen edistämiseksi oli Pohjois-Pohjanmaan liiton rahoituksella tehty suolinnustokartoitus kesällä. Kartoituksen osallistui yhteensä 23 henkilöä ja sen myötä kartoitettiin yhden käyntikerran kartoituslaskennalla yhteensä 33 suota Pyhäjärven pohjoisosista lin Oijärvelle. Syksyllä käynnistettiin MAALI-hankkeen puitteissa kuukelikatsoitus, johon kutsuttiin mukaan lintuharrastajien lisäksi myös metsästäjät. Kartoituksen avulla saatiin tietoon useita uusia kuukelireviireitä varsinkin aivan yhdistyksen etelärajalta ja osittain KPLY:n puoleltakin. Yhteensä Tiiran kirjattiin 145 kuukelihavaintoa ajalla 1.9.2011–6.2.2012. Lokakuun 18. päivä pidettiin PPLY:n alueen arvokkaita suojelemattomia soita käsitellyt palaveri, johon osallistui kymmenkunta suoluonnon paikallisasiantuntijaa. Kesän kartoitusten, lokakuun palaverin ja muiden tietolähteiden perusteella laaditaan alustava lista MAALI-suokohteista.

Kaavoitus ja kaupunkiympäristö

Vuoden aikana olivat esillä Pyykösjärven rantareitin suunnittelu, Hietasaaren tulevaisuus ja Kempeleen Teppolaan suunniteltu golfkenttä. Pyykösjärven reitin lopullisessa linjauksessa ei otettu huomioon PPLY:n ja OLSY:n lausunnoissa esitettyjä muutosehdotuksia. Pienen penkomisen jälkeen reitin suunnittelusta paljastui erikoisia menettelytapoja kaupungin osalta, joiden selvittely on vielä kesken. Hietasaari-liikkeessä PPLY:tä edusti Mikko Ojanen. Teppolan golf-kentän puuhamiehet järjestivät suunnittelualueelle maastokäynnin loka–marraskuun vaihteessa, johon osallistuivat Sami Timonen ja A-P Auvinen. Puuhamiehet kertoivat hankkeen tulevan pian kaavoitusvaiheeseen, mutta PPLY:n mielestä vaadittavat luontoselvitykset on vielä pääosin tekemättä. Loppuvuodesta PPLY sai yhdessä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin kanssa estettyä tuulivoimalan rakentamisen Kivivaaran harjunsuojelualueelle Siikajoen Vartinojan hankkeen asemakaavan yhteydessä.

Tuulivoimapuistot

Yksi suojelutoimikunnan keskeisimpiä saavutuksia vuonna 2011 oli se, että PPLY sai yhdessä muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa estettyä Siikajoen Varessäikän ja Merikylänlahden edustan tuulivoimapuiston etenemisen. Yhteysviranomaisen lausunto hankkeen YVA-selostuksesta oli poikkeuksellisenkin tiukka, jonka jälkeen hankevastaava ei ole jatkanut hankkeen suunnittelua ja on keskusteluissa kertonut luopuneensa siitä. Rannikkoalueen sijaan hankevastaava on rakentamassa tuulivoimaloita Siikajoen Vartinojan ja Isonvan alueille. Toinen merkittävä edistysaskel tuulivoimarakentamisen osalta oli Raahen seudulle suunniteltujen tuulivoimapuistojen selvitystöiden yhteydessä toteutettu muuttolintujen yhteistarkkailu. Tämä toi merkittävää uutta tietoa erityisesti hanhien ja joutsen muuttomääristä ja -reiteistä rannikon tuntumassa.

Saavutuksena voitaneen pitää myös sitä, etteivät suuret rannikkoalueen merituulivoimapuistot juurikaan edenneet.

Turvetuotantohankkeet

Turvetuotannon osalta yksi hyvä uutinen oli se, ettei yhdenkään suuren valtaosin luonnontilaisen suon ottaminen tuotantoon edennyt ainakaan millään näkyvällä tavalla vuoden aikana. Esimerkiksi Pudasjärven Vastasuosta, Kärsämäen Onkinevasta tai Pyhännän Kuohunevasta ei kuultu vuoden aikana mitään. Kielteinen ympäristölupapäätös tuli Pyhäjärven Paskonevasta, josta PPLY lausui yhdessä KPLY:n kanssa kahteen otteeseen vuonna 2010. Toisaalta Muhoksen Kivisuon ja Oulun Jako–Muuraissuon ympäristövaikutusten arviointien eteneminen selostusvaiheeseen on laskettava negatiiviseksi kehitykseksi, vaikka kovin suuria mahdollisuuksia hankkeiden toteutumisella ei pitäisikään olla.

Mielipidekirjoitukset, tiedotteet ja jutut mediassa

Vuoden aikana julkaistiin yksi suojeluaiheinen tiedote. PPLY tiedotti yhdessä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin kanssa kansallisesta suostrategiasta (työryhmän ehdotus) 16.2. otsikolla "Kansallinen suo- ja turvemaiden strategia epäonnistui olennaisessa". Suokartoituksesta oli näyttävä juttu paikallislehti Rantapohjassa 20.6. otsikolla "Polvisuo yllätti lajikirjollaan". Puheenjohtajaa haastateltiin YLE:n Pohjois-Suomen uutisiin syyskuussa Sanginjoen hakkuu- ja suojelutilanteesta.

Muut suojeluasiat ja yhteistyö muiden järjestöjen kanssa

Yhteistyö riistahallinnon kanssa parani vuoden aikana hiukan, kun Oulun riistanhoitopiiri pyysi PPLY:ltä lausuntoa eräästä rauhoittamattomien lintujen rauhoitusajoista poikkeamista koskeneesta hakemuksesta. Pyhäjoen Hanhikiven ydinvoimahanke oli esillä vuoden aikana aiempaa vähemmän. Kuitenkin Fennovoiman sijoituspaikkapäätöksen yhteydessä lokakuun alussa keskustelua virisi jonkin verran. Esa Aalto ja A-P Auvinen osallistuivat Pro Hanhikiven ja Greenpeacen kanssa Oulussa pidettyyn toiminnan suunnittelutilaisuuteen loka–marraskuussa.

Vuoden aikana yhdistyksen jäsenet olivat mukana alueen uhanalaisten lajien, erityisesti kiljuhanhen, pikkutiiran, rantakurvin, lapin- ja etelänsuosirrin, muuttohaukan sekä maa- ja merikotkan virallisessa suojelutyössä. PPLY teki runsaasti yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiirin, Oulun luonnonsuojeluyhdistyksen, Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin sekä BirdLife Suomen kanssa. Puheenjohtaja kuuluu BirdLife Suomen suojelutoimikuntaan, joka kokoontui vuoden aikana kahdesti.

PPLY vastasi yhdistyksenä kolmeen EU-kuulemiseen, jotka koskivat ympäristöalan rahoitusvälinettä (LIFE), NATURA 2000 verkoston rahoitusta ja rannikkoalueiden suojelua.

7. Aureolan toimitus ja toimitusneuvosto

Tapani Tapio

Aureolan toimituksesta vastasivat vuonna 2011 Tapani Tapio (päätoimittaja), Ville Suorsa (taittaja) ja Pauli Jussila (kuvakäsittelijä). Vuosikirja vsk 31 julkaistiin keväällä. Kannessa koreillut vuosikirjan nimikkolintu, kultasirkkunaaras, oli 50. Jari Kostetin piirtämä Aureolan kansi. Sivuja julkaisuun kertyi peräti 226. Kirjoittajia siinä oli 23, kuvaajia 29, yhteensä 39 eri henkilöä Seuraava eli vsk 32 saatiin työstettyä syksyllä pitkälle.

Aureolan toimitusneuvosto toimi aktiivisesti toimituksen tukena ideoiden, neuvoen, oikolukien jne. Kokouksia järjestettiin kahdeksan. Niissä osallistumiset ja samalla neuvoston jäsenet luetellen Tapani Tapio pj & siht (8), Esa Hohtola (5), Aappo Luukkonen (0), Juha Markkola (4), Teppo

Mutanen (1), Mikko Ojanen (6), Pekka Rahko (1) ja Ville Suorsa (3). Kokousten lisäksi neuvosto käytti aktiivisesti sähköpostia asioiden käsittelyyn.

Julkaisurästejä on nyt neljä (vsk:t 32–35 eli vuodet 2007–2010; vuonna 2012 ”oikealla aikataululla” vuorossa pitäisi olla vsk 36 (2011). Katsausrästejä on hieman enemmän eli 2004–2010. Tavoitteena on purkaa rästit kahden vuosikirjan vuositahdilla. Katsauksissa rästijono on pidempi. Niiden osalta pyritään tekemään jatkossa muutama tuplakatsaus (05/06, 07/08, ...).